

Előfizetési árak:	
Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszó-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:
Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünneppok
kivételeivel.

Az 1895-iki költségvetés.

Nagybecskerek, november 6.

Beható és alapos megvitatása dacára aránylag rövid idő alatt fejezte be a pénzügyi bizottság a költségvetés tárgyalását. Változtatni valót igen keveset talált a költségvetésben és az ellenzéknek a bizottságban helyet foglaló tagjai szintén elismerték a költségvetés reálitását és számadatainak helyességét.

A Hegedűs Sándor által szombaton bemutatott jelentés, mint a hogy ezt az általa szerkesztett jelentéseknél már évek sora óta megszoktuk, hű és világos tükre annak a felfogásnak, melylyel a bizottság a költségvetést fogadta.

Czikornyátan, keresetlen szavakkal ad a jelentés kifejezést a bizottság nézeteinek és tárgyilagosan itéli meg az ország gazdasági és pénzügyi helyzetét. Világosan és áttetszően fejt ki nagy és lapidáris vonásokkal az elveket, melyek követését a kormány figyelmébe ajánlja.

Az előadó megtalálta most is, mint mindig, azt a concis formát, melybe a bizottság véleményét öltöztette. A vélemény pedig, melynek kifejezést ad, a pénzügyi és közgazdasági viszonyok helyes felfogására vall.

Az alapos készütséget elméleti közgazda és a tapasztalt gyakorlati finánczpolitikus nyilatkozik meg ott, a hol a részletekkel veti egybe az általánosságban körvonalozott véleményeket.

A jelentés elősmeri a kiadások mostani emelésének okadatolt voltát és tekintettel az emeléseknek fokozottabb jövedelmezőséggel kecsegtető minőségére, elfogadhatóknak jelzi azokat. De óva int a tudásos optimizmustól és az eddig kedvező helyzet révén újabb igényekkel való felépéstől.

Államháztartásunk egyensúlyának megóvása lebeg czélként a bizottsági jelentés szerzőjének szeme előtt. Leplezetlenül tárja fel az eddigi kedvező eredmények alap okait. Visszatér az egyes jelenségek keletkezésére és nem zárkózik el annak beismerésétől sem, hogy a pénzkészletek előre nem várt és valóban meglepő felszapordása, sok tekintetben átmeneti bevételekből származott.

Nem festi a helyzetet kedvezőnek, sőt itt-ott sötétebben színez, mint talán a helyzet okadatolná. De ezek a sötétebb árnyalatok épen arra a gyakorlatiságra és nagy tapasztalatra vallanak, mely a határon túllépni kész, midőn az uralkodó áramlat ellen kell intó szavát felemelnie.

Egyébiránt az eszmemenet, mely a jelentésben átvonul, megfelel a Wekerle Sándor által állandóan hangoztatott elveknek. A bizottság teljesen magáévátette a miniszterelnök intencióját, melylyel az adott pénzügyi helyzetben a szükségletek és igények fokozásának korlátait a kormánynak és az országnak megszabni óhajtja.

A Wekerle Sándor expozéjában jelzett tervek és reformok szintén méltánylásra találnak a bizottságban és e méltánylást elismerő szavakkal juttatja kifejezésre a jelentés. Az egyenes és közvetett adók reformjának bejelentett előkészületei tekintetében a pénzügyi bizottság a legjobb reményekkel van eltelve. A pénzügyminiszter ez irányban tett nyilatkozatai és ismertté vált czélzatai helyeslésre találtak, és helyesnek ismeri el a bizottság a reform előkészítésének módját is. A közterhek emelése nélkül óhajtja a bizottság is elérni a czélt: az állandó jövedelmek fokozását. Reméli ezt egyfelől az egyenes adók czélirányosan keresztíviendő reformjától, más-

felől a szeszadó beszedésmódjának az expozéban jelzett megváltoztatásától.

A valutarendezés nagy akciójának eddigi menetét megfelelőnek tartja a bizottság és konstatalja, hogy a függő adósságból ránk eső rész beváltására szükséges arany mennyiségnél több máris rendelkezésre áll.

Az egész jelentés komoly és önértékes hangon ismeri el annak a politikának a sikerességét, mely az államháztartás egyensúlyának eléréséig elvezetett és biztosítást lát e politika követésében a jövőre nézve is. Autoritativ elismerése a jelentés a Wekerle Sándor és kabinetje által követett gazdasági, finanziaális, kulturális és igazságügyi politikának; elismerése annak a munkálkodásnak, mely idáig elvezetett és annak a törekvésnek, mely az eddigi eredmények tovább fejlesztésére törekszik.

Még ott is, a hol a bizottság mérsékletre int és óvatosságot kíván az erők megfeszítése tekintetében, csak a Wekerle Sándor expozéjában kifejtett nézeteket támogatja. Az az egységes és egyöntetű pénzügyi politika nyilvánul a jelentésben, melyet a kormány eddig követett és követni szándékozik és a mely a pénzügyi eszközöknek a politikai exigenciákkal való összhangba hozatalát tűzte ki czéljául.

Ezzel a jelentéssel indul a képviselőház elé a jövő évi költségelőirányzat. Reméljük, hogy e jelentés alapján el fogja fogadni a ház a budgetet és megadja a kormánynak az eszközöket, hogy máris bevált politikáját továbbra is érvényesítse.

Bizunk abban, hogy a mint a pénzügyi bizottság majdnem változtatás nélkül fogadta el a költségvetést, ezzel ismerve el annak a reálitását és a követni szándékolt politika helyességét, úgy a ház sem fog elzárkózni a költségvetést bemutató

A „TORONTÁL” TÁRCZÁJA.

A tökfilkó.

Sologub gróf után oroszból.

Egy az országot mentén fekvő faluban élt egy Tarasz nevű paraszt, akit Tökfilkónak csúfoltak. Tarasznak a keresztelésné neveztek el, Tökfilkónak a pajtásai keresztelték. Tökfilkó mindenkivel, akivel csak találkozott, rögtön jó barátságot és komaságot kötött s akárhová hívták, oda elment. Ha a templomba hívták, akkor a templomba ment, ha a korcsmába hívták, akkor a korcsma ellen sem volt kifogása. A mit valaki elmondott neki, azt el is hitte, mintha neki magának nem is lett volna elég esze arra, hogy a jót megkülönböztesse a rossztól. Pedig éppen nem volt valami ostoba ficakó, a mellé szép természetű erős férfiú; részeg csak ritkán volt, adóit rendszeresen fizette s egyéb kötelességeit is pontosan teljesítette. Hála istennek volt is miből megélnie. Volt három vagy négy lóva, két borjas tehene, hogy a többi háziállatot ne is említsük. Földje is jó volt, valamint háza jó karban s nem szalmával vagy náddal, hanem deszkával fedve, újonnan.

Tarasz elégedett volt és örvendezett. De ha valamely rossz ember csak egy rossz szót is mondott neki, akkor dühbe jött, badarságokat beszélt és elégedetlen lett. Ilyenkor semmi sem volt inyére, mindig akart még valamit, de hogy mit, azt maga sem tudta. Anyja még élt. Áldott jó anya volt, akinek nincsenek szeszélyei, senkinek sem esett terhére, hanem a gazdaságban segített, a pajtában dolgozott, kenyeret sütött és az élő jószágot megetette. A neje pedig, a Tarasz felesége! Még az idegenek is megbámulták a feleségét és irigyelték tőle. Csupa vér és

tej, piros pozsgás arc, gömbölyű termet, egészség, e mellett egész napon keresztül dolgozott, sohasem tartotta kezét az ölében és rossz szóval senkit sem bántott. Tarasznak két gyermeke is volt: egy öt éves fiacskája és egy három éves leánykája.

Tarasz szintén derék ember volt, aki értett a dolgozóhoz, kivált ha kedve akadt hozzá. S mert háza a legszebb volt a faluban, az átutazók nála abrakolták lovaikat s házában töltötték az éjéket. Ebből sok rubel jutott Tarasznak s ő ezt a pénzt meg akarta takarítani. De mindig másképp történt. A faluban sok henylő ember volt s ezek ismerték a Tarasz természetét.

— Vendéglj meg bennünket testvér, mondták. Mi is az a pénz: Semmi. Nem érdemli meg, hogy az ember vigyázzon rája.

Karján fogták Taraszt és a korcsmába vezették. A korcsmában aztán olyan beszédet hallott, amitől elrémült. Megtudta, hogy ez a legény kirabolott egy gazdag embert, milyen derék legény volt ez! Egy másik pedig az utasokat támogatta meg. Most a városban lakik és gazdag ember. Csak az ilyeneknek van szerencsájük.

Kezdetben Tarasz szeretett volna elfutni, de később mohón hallgatta az ilyen beszédeket. Elgondolkozott azon, hogy mennyit kell hajnalról napestig a mezőn dolgoznia, s még is alig jut valami arra, hogy mulasson. A gazdagok pedig mindig ma'ának, főmön külföldi borokat isznak, prémes ruhákban járnak, palotákban laknak. És ez a gondolat annyira elképedtetten-tette, hogy még az evés sem izlett neki.

Egy tavaszi este Tarasz a háza előtti padon ült. Felcséje a gyermekekkel elment a szülei falujába bucsura. Tarasz egymaga ült a padon és dühösködött, mert nem volt pénze. Az utolsó kopekig elitta a korcsmában.

— Nagyon keserű az én sorsom, gondolta. Szeretnék mulatni és nincsen pénzem. Hozzá kell fognom valamihez. Pajtásaim megtanítottak . . . bünt veszek ugyan a lelkemre, de azontul nem kell majd annyit fáradoznom. Késő éjjelig gondolkodott. Ekkor valaki az ajtón kopogott.

— Mit, gondolta Tarasz, a vad sohasem szalad a vadász elébe.

De azért mégis fölkel és felnyitotta a kaput. A kapu előtt kecsi állott, a melyből egy kereskedő szállt le, aki már gyakran hált meg Tarasznál, ha visszatért a városból.

— Ez Andreics Vavila, mondotta Tarasz. Csak ráismersz régi ismerősödre, választott a kereskedő. Természetesen Andreics Vavila vagyok. Látod, nem megyek a házádnál tovább. Lehet bemenni?

— Igen.

— Köszönöm . . . Természetesen szeretnék kis theát inni. Hát hogy vagy?

— Minden a régimél.

— Szép. Hát a feleséged itthon van?

— Nincs. Szüleimhez ment.

— Kár. Majd átadod neki üdvözlömet.

Tarasz anyja, mikor meglátta a vendéget, gyorsan theát készített, megeritette az asztalt és a vendéget megkínálta helylyel. A vendég levette süvegét, keresztet vetett magára a szentképek előtt s aztán helyet foglalt. Övéből kivette pénztárcáját és süvege mellé tette az asztalra.

Tarasz szeme tüzből égett. A tárcza magához vonta őt. A kereskedő theát ivott s közbe csevegett.

— No Tarasz, te nem iszol?

— Nem, köszönöm.

— Hiszen elég van; kitűnő thea, il yen

jelentés indokai előtt és változtatás nélkül fogadja el a költségelirányzatot, méltányolva a Wekerle Sándor szándékait és célzatait.

A torontáli házközösségi ügyek. A képviselőház közigazg. bizottsága tegnapi ülésén tárgyalta a Torontálmege közigazgatási bizottsága által a házközösségi ügyek másod- és harmadfokú elintézésének tárgyában a közigazg. bíróságokhoz intézett feliratát. A belügymin. felhívására Kaffka László m. titkár részletesen ismertetvén a házközösségi ügyek elintézésénél jelenleg fennálló eljárást, Hieronymi miniszter további felvilágosításai s Bellicska előadónak és a bizottság több tagjának felszólalása után a bizottság abban állapodott meg, hogy ezuttal nem javasolja a háznak a kérvényben czélt intézkedést, tekintettel arra hogy a miniszter kijelentése szerint a házközösségi törvény reformja küszöbön áll, s hogy e reform keretében lesz a fenforgó kérdés is leghelyesebben megoldható.

HIREK.

Tájékoztató.

November 12. Közigazgatási bizottsági ülés.
November 14. A magyar olvasó-kör hangversenye.
November 15-18. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggel 5 órától nyitva van, nők részére kedden és pénteken délután.

Államsegély. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter a szerb-párdányi g. k. szerb egyházközösségnek 100 frtnyi államsegélyt engedélyezett.

Kossuth Ferencz Szegeden. Kossuth Ferencz november 10-én Aradról Szegedre érkezik és 11-ét Szegeden tölti el. Fogadására nagy előkészületek történnék, különösen a függetlenségi és 48-as párt készül erősen, a mely ma este Babó Emil és Polczner Jenő pártelnökök elnökleite alatt értekezletet tart.

Helyettesítés. A vármegye főispánja a lemondás folytán megüresedett esenei járási orvosi állásra Dr. Kassovics Henrik budapesti Szent István kórházi alorvost és minősített titkárt orvost nevezte ki.

Mükedvelői előadás. Nagyszent Miklósról írják, hogy ott mult hó 27-én tartotta meg az orsz. vörös kereszt egyesület odaváló fiókja élőképkel és táncmulatsággal egybe-

kötött mükedvelői előadását, melynek fényes sikere egy erkölcsileg, mint anyagiilag teljesen kielégítette a fáradhatatlan és buzgó rendezőseget.

Igen kedves és vonzó kép volt az első élőkép a „Téli regé”, valamint az „Órangyal” is nagy hatást keltett, melyben Velcssov Gizella k. a. szavallata keltett méltó feltűnést. Az utolsó „Jakab álma” igen sikerült csoportozata volt a kedves angyaloknak, a kirkől csak annyit mondhatunk, nem akarván neveket felsorolni, hogy mind-mind kivétel nélkül igen kedves jelenségek voltak. Egyszóval az élőképek igen jól sikerültek s ez legnagyobb részben Bayer Károly fáradhatatlanságának tudható be, a ki ez estén valószággal áldozatot hozott a jó tékony czélnak. Az első darab, mely színre került, Karczag Vilmos egy felvonásos vigjátéka, „Kis mama” volt, mely alkalmat nyújtott Velcssov Gizella kisasszonynak valóban ritka ügyességét és tehetségét ragyogtatni. Jó partnere volt Asztalos Sándor, ki szintén kifogástalanul oldotta meg szerepének feladatát. Korber Gizella k. a. kis szerepében kedves szobaleány volt. Murai Károly „Virág fakadás”-a kerékded és általában sikerült összeladásban került másodsor is színre. Kovács Imréné urnő keltett különösen nagy hatást felette sikerült alakításával és szerepéhez illő, karakterisztikus játékaival. Osztózik vele az elért sikerben Kovács Imre, ki a papushóst mutatta be pompás alakításban. Bájos Nellike volt Fuchs Ninska k. a., ki ügyes játékaival és kedves jelenséggel mindjárt megnyerte a közönség tetszését. Nagyon tetszett Fock Ella k. a. a Kati szerepében. Drágossy Richard Odönkéje olyan alakítás volt, a mely oly kis gyermektől meglepetés számba megy; bátor fellépés s élénk játékaival teljesen érvényre bírta juttatni szerepét. — A műsor után táncz következett, melyen a szép számban megjelent közönség jó hangulatban sokáig vett részt.

Ormós Zsigmond megőrült. Temesvárról vesszük a megdöbbentő hírt, hogy Ormós Zsigmond, Temes megye volt főispánja, a főrendiház tagja és jeles tudós — megőrült. A nyolczvanegy esztendő s agastyánt hosszabb idő óta idegbaj gyötörte, amely tegnap üldözési manírává fajult. Apóli eberségét kijátszva, kiszökött az utcára, a honnan csak nagy ügyel-bajjal lehetett ágyába visszahozni. A beteg csak öcsését, a volt aradmegyei alispánt türi meg maga mellett. Három napja nem alszik, nem eszik, mert azt hiszi, meg akarják mérgezni. Környezete a Schwarzer fele gyógyintézetbe Budapestre viteti a boldogtalan öreg urat, akinek tragikus esete egész Délmagyarországon mély részvételeit kelt.

Eljegyzés. Goszmann Ádám zichfalvi tanító f. hó 1-én tartotta eljegyzését Uj-Aradon Steinbrückner Jozefin kisasszonnyal, Steinbrückner Ferencz igazgató tanító kedves leányával.

még a vásáron sem kapni minden theabódéban.

— A vásárról jó? kérdezte Tarasz.
— Igen. Csak tegnap fejezhettem be az üzleteket és számadásokat.

— Jó üzletet csinált?
— Miért tagadjam; kitünő üzletet. Azaz, hogy jobb nem is lehetett volna. Hiszen látod, mondotta a tárczára mutatva, hogyan van megbélelve.

— Talán ezer rubel . . . ?
— Mit csak ezer rubel? Azért a kis ujjamat se mozgatnám meg. Gondolj többet . . . De mi bajod van? Beteg vagy? Talán fáj a fejed?

— Igen a fejem fáj.
— Igyál valamit . . . de már eleget feogtunk. Az utasnak nyugodnia is kell . . . Hol alszol?

— A szénapadláson, válaszolt Tarasz.
— És anyád?
— Az éléskamrában.

— Én is ott alhatnám a függágyon. Jó meleg hely.

— A hogyan neked tetszik.
A vendég erre jó éjt kívánt, fölmászott a függágyra, a tárczát és prémes bundáját a feje alá tette s lefeküdt. Tarasz anyja elrakta az edényt s szintén lefeküdt.

Tarasz kiment az udvarba s mint egy ittas, körülantorgott. Éjjel volt. A osillagok vigan ragyogtak; a falu csendes volt.

— Éjjel van, mondotta magában. Senki sem látta. Mulathatók majd a barátaimmal, a feleségemet aranyban, selyemben járatom, a gyermekek köznapokon is piros csizmában járhatnak, anyámnak bársony bundát veszek, én magam pedig ur leszek . . . Ur! . . . Két óra

hosszat köszált Tarasz a faluban s még mindig ingadozott.

— Nagy bün, mondotta. De csak egyszer követem el; azután ismét jó ember leszek. Végre elhatározta magát s haza sietett.

Ezalatt a kereskedő nyugtalanul hanykolódott az ágyban s nem tudott aludni. Az öreg asszony köhögött.

— Hallja anyóka!
— Mi baj uram?
— Maga derekasan befűtött.

— Akarja az én helyemet? Itt nincs oly meleg. Az én koromban a hőség nem bántja az embert.

— Nem bánom, válaszolt a kereskedő, mialatt kezébe vette bundáját és tárczáját s az anyóka ágyához ment, aki fölkelte és a polátára fölment. Kis ideig mindkettő még hanykolódott, azután elaludtak.

Éjfélkor csikorgott a kapu. Tarasz lépett be; egész teste remegett. A pitvarban megállt s egy sarokban keresett valamit. Végre megtalálta. Balta volt. Tarasz megállt. Eszébe jutott a felesége és gyermekei . . . Hogyan nézhet majd szemükbe? . . . Szégyelte magát s vissza akart fordulni. Ekkor ismét előre tett egy lépést. Fölnyitotta a szoba ajtaját. Szédület fogta el. Fölemelte a baltát s két kezével lesújtott vele. Hallotta, hogy a balta csapása alatt valami hörgött és nyöszörgött, majd elnémult. A balta valami puha testen ment keresztül, azután a fában megakadt. Egy forró vérsugar az arcába szökött. De Tarasz nem törődött vele. Kereste a pénzes tárczát . . . kereste . . . kereste . . . Különös csodálatos dolog! . . . Kezébe nem a posztóból készült kaffánt, sem a bundát nem érezte, hanem valami pamutból szőtt vékony szövetet. Mi lehet ez . . .

Tisztli főellenőrzési szemle. Szokatlanul sok csákós, diszruhás tisztet lehetett tegnap Nagybecskerek utcáin, vendéglőiben és kávéházaiban látni. Tartalékos tisztok voltak, akik a közös hadseregbeli iaktanyában tegnap végbement főellenőrzési szemlén jelentkeztek. Az egybegyűlteket Jáhoda őrnagy üdvözölte a kaszánya egyik termében, ahol egyuttal felolvastattak a mult szemle óta kelt katonai rendeletek. Ezután a tisztok átadták jelentkezési iverket, végül pedig meghallgatták a mozgósítás esetére való magatartásukra vonatkozó utasításokat. A szemle ezzel véget ért.

Pénzhamisító banda. Verseczről írják lapunknak: Ismét nagy tömegben gyártják Versecezen és környékén a hamis pénzeket, de czára annak, hogy a csendőrség éber figyelmet fordít a hamisítókra és a budapesti kir. törvényszék az utolsó években több versecezi pénzhamisítót büntetett meg súlyosan. A versecezi rendőrség néhány nap előtt nezeit vette annak, hogy a hírhedt és pénzhamisítás miatt többször büntetve volt Nikolajevics Józsa ügynökei által újra „dolgozik”. Tegnap aztán biztos támpontokat nyert erre nézve, mert éppen akkor toppant be egy rendőr őrszárat Nikolajevics házába, mikor ez Rascha Vaszilije nagytoráki takácsnak és Jankovits József lippai borbélynak eladott egy-egy hamis koronagyártásra szolgáló modellt és ötöt nagy ólomtáblát. Az atyafiak már le is fizették a 200—200 frt vételárát és éppen a vasuti állomásra akartak sietni, hogy elutazzanak. Nikolajevics pénzcséjében a rendőrség egész műhelyt talált, melyben hasonló modelleket gyártanak. A rendőrség letartóztatta az egész bandát és lefoglalta a bűnjeleket.

Sakkverseny. A Nagybecskereki Sakkkör, mely immár 45 tagot számlál, mint már említettük, f. évi november hóban őszi sakkversenyt rendez. A verseny f. évi november hó 18-án, vasárnap kezdődik és annak szabályai valamint a játékszabályok a kör helyiségében állandóan ki vannak függesztve és ott bármikor a résztvevők által betekinthetők. Résztvehetnek a versenyben a nagybecskereki sakkör tagjai 1 frt részvételi díj lefizetése mellett, minek értelmében a sakkör 4 drb aláírási iveret boosájtott ki. A versenyre 6 díj lesz kitűzve, melyek különböző tárgyakból állanak és melyeken kívül az első és második díj nyertese a sakkör részéről még kitüntetési okmányt is nyer.

A perjámosi disz-század. Perjámos községe, mint ertesülünk, elhatározta, hogy más helységek példájára polgári őrseget létesít azzal a czállal, hogy egyházi ünnepélyeken kivonuljanak és sorfőzetet adjanak. A perjámosiak büszke önérzete azonban tulszárnyalja a többit, az ő diszgárdájuk nem jár gyalog, de lóháton. Lovas disz-századot alkottak a millennium alkalmára hatvan tagból, öt tiszt, két főtitást és egy főparancsnok vezetése alatt.

Egyszerre irtózatosan fölördített. A kereskedő fölérredt s kérdezte:

— Mi történt?
Nem kapott választ. Ekkor gyorsan meggyújtotta a méceset s látta a polátán az öreg asszonyt szétzuzott fejjel: előtte Tarasz térdel kezét a hátán összekulcsolva, kimeredt szemekkel, száját föltátva. Egyetlen egy tagja sem mozdult. Akár csak kövé vált volna. Borzasztó volt rája nézni.

A kereskedő kirohant az utcára, zörgetett a házak ablakán s összecsiszította a falu népét. Mikor a sokaság belépett a szobába, Tarasz még mindig némán és mozdulatlanul térdelt a poláta előtt. A parasztok megkötözték és elvitték a börtönbe.

Három nappal később hazajött Tarasz felesége a gyermekekkel. Be akart menni a házába, de a kapu be volt zárva, az ablaktábla becsukva, az egész házban egyetlen egy lélek sem volt. Elszaladt a szomszédasszonyhoz, de ez kereszttet vet magára s elfordult tőle. A mellette elmenő emberek összeszagnak s úgy néznek rája, mintha sohasem látták volna. Ekkor elmegy a paphoz.

— Mondja meg atyuskám, mi történt, amíg oda voltam?

S a lelkész eimondja neki az egész esetet.

— Menj leányom a templomba s imádkozzál.

S a szerencsétlen asszony az oltár elé megy, megtörtén a földre esik és keservesen zokog. Nem bünös férjét siratta, nem is maga sorsát. Hiszen már tisztában volt, hogy férjét követni fogja a száműzetésbe. Hanem árva gyermekeiért zokogott, akik örök megvetésben fognak élni. Hiszen atyjuk gyilkos volt.

— **A pancsovai lutrizók.** Egy eddig is meretlen pancsovai uri ember (ki esetleg aggszűz is lehet) megrakta a 13, 18. és 68. számokat 20 krajzárral és megtörtént vele az, ami Farkas Menyhérttel, t. i. kihúzták a számaikat. Azzal a különbséggel, hogy a lutri király egy félmillió forintot kapott, míg a pancsovai nyerőnek 960 pengővel kellett beérnie. Egy Singer nevű pancsovai raktáros szintén kedvet kapott a lutrizásra és kihúván számaikat, 240 frtot kapott. Ez utóbbi merész férfiú 18., 38., 50. számokra tett s most alkalmasint számos oldalról készülnek ellene a pumpok. Denique a pancsovaiakra mostanában erősen mosolyog Fortuna ó nagysága!

— **A szórakozott utasok figyelmébe.** A magyar államvasutak igazgatósága több ízben tapasztalta, hogy emberei nagyon röviden bánnak el a vasuton visszahagyott tárgyakkal. Ha valamelyik utas visszahagyott tárgyát reklamálja, a vasuti alkalmazottak a reklamációt ugyszólván figyelembe sem vessik, s az ott felejtett holmit hamarosan elárvereztetik. Az igazgatóság most szigorúan utasította hivatalnokait, hogy a tárgyak tulajdonosait maguk is kutassák, s csak akkor árvereztessék el a holmikat, ha a kutatásnak nincs eredménye. A reklamációkra okvetlenül válaszolniok kell.

— **Öngyilkos jegyző.** Temesvárról jelentik: Faulhaber Adolf józsefkülvárosi telekbirósági jegyző ma délben revolvert szegezett halántékának és egy jól célzott lövéssel kioltotta életét. Faulhaber 56 éves volt s a hetvenes évek óta szolgált a városnál. Előbb mint adóhivatali tiszt, később mint majoroki, majd mint józsefvárosi telekbirósági jegyző. Peldányképe volt a katonai pontosság, becsület és értelmes tisztviselőnek s ha jobban bírja a magyar nyelvet — bárha most is kizárólag magyarul dolgozott — bizonyára magasabb hivatalba léptették volna elő.

— **A nyakát szegte.** Kovács Mitru szerb-csanádi lakos október hó 31-én egy kocsit káposztát vitt egy társával Nagy-Tere-miára, a hol azt el is adták. Ezen való örömmükben többet hajtottak fel a jóból, s még Nyerőn is betértek valami rokonhoz, a hol szintén késő estig boroztak. Kovács Mitru társa az éjszaka beálltával nem akart haza indulni Csanádra s ott maradt Nyerőn, de Kovács Mitru három lovával nekiindult az éjszakának. Másnap reggel társa látott ugyan valamit az ut mellett levő Arankacsatornában, de nem helyezte nagy súlyt az egészre. Mikor hazaért Csanádra, kérdezték tőle, hol hagyta Kovács Mitrut. Ekkor mentek vissza megnézni a csatornában levő kocsit, a mely alatt nyakaszegetten ott találták Kovács Mitrut meghalva. A szerencsétlenség, mert a gyilkosságnak gyanuja sem forog fenn, valószínűleg az okozta, hogy Kovács az éj sötétjében feldől székéről lezuhant.

— **Idény ujdonságok** női konfekciókban, u. m.: felöltők kiváló finom kiállítás és nagy választékban, sapkák, gallérok, körköpenyek, bundák, leányköpenyek és kabátok, selyem- és szövetségűbonyok, szörme garnitúrák, sapkák, karmantyuk és gallérok, valamennyi gazdag választékban; kész uri-, fiu- és gyermekruhák, mindmegannyi solid készítmény u. m.: uri felöltők, menesikoff, téli kabát, guba, bunda, lábzsák, salonruhák, vadász- és korcsolya-, gazdasági- és üzletisaccok, nadrágok és mellények, livrék és egyenruhák, gyermekruhákban, menesikoff, téli kabát, saccok és nadrágok. Mind-ezen tárgyak mérték után is készíttetnek, mely czélból nagy szövetségűzet áll rendelkezésre. E téren szükségleteinek beszerzésére ajánljuk a nagyérdemű közönségnek a „Kovács Gedeon“ féle üzletet, mint hol minden egyes ruhadarabon a legalacsonyabb szabott ár olvasható.

S z i n h á z.

Özvegy kisasszony. Valamennyire megfogtakozott zóna publikum halgatta meg tegnap Megyeri gyenge darabját, amelyet csak a színészszerep ügyességére valló helyzetkomikum tesz némiképen élvezhetővé. A hangulat hűvös seregére jellemző, hogy Ferenczy, akit a közönség rövid idő alatt tulzási daczára vagy éppen azért megkedvelt, kupléiból csak kettőt mondhatott el. A többi, köztük bizonyára sok impromptu, benne rekedt, mert a gyéren hangzó taps nem igen biztatott az ismétlésre. Ha a kuplékra nem is jártak kedvező idők, a darabon azért elég jól mulatott a közönség,

amelynek tapsaiban Ferenczyt kívül, akit különösen a zenekarnak egy kuplé elől való elismerése alkalmával tanusított lélekjelenléteért illet elismerés, Vihary, Fejes Lidi, Kövi, Kővi, Szébeny és Molnár Vilma osztottak.

Irodalom és művészet.

* **A „Vasárnapi Ujság“** november 4-iki száma 22 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Kossuth Lajos két kiadatlan képmása“ (Képekkel: Kossuth Ferencz festményének másolatával, melyet atyjáról természet után festett, és Kossuth mellszobrának rajzával, melyet fia, Ferencz atyja halála után faragott.) — „Halottak országa.“ (Képekkel: 1. Deák mauzoleuma. 2. Kossuth sirja, Háy Gyula rajzai; Klapka tábornok, Csukássy József, Henneberg síremlékei, Róna, Zala és Strobl szoborművei a kerepesi-uti temetőben.) — Költemények: „Isten előtt.“ Palágyi Lajostól; „Az áruló sirja.“ Paraskhos Akhilles költeménye, új-görögből fordította Hegedüs István. — „A Bacsoék megtérése.“ Elbeszélés. Irta Szivos Béla — „Az orosz rémuralom idejéből.“ Történelmi adatok, írta Grubov A. Oroszból fordította S. V. — „Képek a felkelő nap országából.“ Naplótöredékek. Irta Reményi Ferencz cs. és kir. sorhajó zászlós. — „A névtelen ember.“ — „A dudu.“ — „III. Sándor császár és utóda.“ (III. Sándor császár, II. Miklós császár és jegyese és György trónörökös arcképeivel.) — „III. Sándor császár élete folyása.“ (10 képpel: III. Sándor császár és a csárné életéből: a koronázási szertartások, a borkii vasuti szerencsétlenség, stb.) — „A császár utolsó napjai.“ — „A „Nemzeti Szalon“ megnyitása.“ — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyetek, Sakkjáték, Képtalány. Egyveleg stb. rendes rovatok. A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára negyedévre 2 frt, a „Politikai Ujdonságok“-kal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest, egyetem utca 4. sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, fél-évre csak 1 frt 20 kr.

A **„Magyar Nyelvőr“** a „Magyar Mese- és Mondavilág“ról Benedek Elek öt kötetre tervezett mesekönyvének első kötetéről rendkívül nagy elismeréssel nyilatkozik a „Magyar Nyelvőr“ októberi füzeté. Örömmel üdvözli Benedek nagy-szerű tervéért, még inkább annak mar részben való megvalósításáért. „Benedek könyve — írja a nyelvőr — igazi józú, tősgyökeres magyarsággal van megírva, s ha, amint hisztük és reméljük, e könyv mindenüvé elterjedt, különösen ha az ifjúság kezébe kerül, ebből igen nagy haszna lesz nyelvünknek. Talán ezen a réven majd jobban sikerül a népryelv kincsét terjeszteni, talán majd segítségünkre lesz ez a könyv, melyet a fogékony ifjúság fog olvasni, nagy küzdelmünkben, melyet a betóduló idegenek s saját fattyaink ellen folytatunk.“ A „Magyar Nyelvőr“ egyúttal több oldalra terjedő szókincset, érdekes kifejezéseket közöl Benedek könyvéből. A „Magyar Mese- és Mondavilág“ gyorsan halad előre. Alig jelent meg az első kötet, csakhamar befejeződik a második is, mert már kezünk közt van a 17. füzet is, mely szebbnél szebb meséket és mondákat tartalmaz, pompás illusztrációkkal. Egy füzet ára 25 kr. Az első füzetből számítva még mindig elő lehet fizetni 2 frt 50 krral 10 füzetenként, a kiadó Athenumnál és minden könyvkereskedőnél.

Táviratok.

A fuzió.

Budapest, nov. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Jól értesült forrásból jelenthetem, hogy a közjogi alapon álló pártok egyesülése csak rövid idő kérdése. Szint-egy már a napokban várják az Eötvös-frakció belépését az anyapártha.

Gromon v. b. t. t.

Budapest, nov. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A „Pester Lloyd“ híre valóságon alapul: Gromon Dezső honvédelmi államtitkár v. b. t. tanácsossá való kinevezetése befejezett tény. A kinevezést a hivatalos lap még e héten fogja közölni.

Az új császár.

Budapest, nov. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Pétervárról jelentik, tegnap délelőtt te deum volt, mely után

az orosz nagykövetség és konzulátus tagjai hűséget esküdtek Miklós csárnak.

A nép mozog.

Budapest, nov. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Pétervárról jelentik: Hiába demontálják a lapok, a nép meg van róla győződve, hogy III. Sándor is a nihilisták áldozata lett s ugy Pétervárott mint Moszkvában folyton zavarog. A rendőrség a legmesszebb menő intézkedéseket megtette.

A huszti vérfürdő.

Budapest, nov. 6. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Husztról telegrafálják: A hatóság a járványos betegségben elhaltak számára külön temetőt rendelt. Tegnap vitték ki az első halottat. A lelketlen izgatók által felbujtott néptömeg megtámadta a halottas menetet, elkergette a sírásókat és a koporsót a régi temetőbe vitte. Ekkorra a csendőrség is megjelent és a fanatikus tömegtől visszakövetelte a koporsót. A tömeg vonakodott. A csendőrök először a levegőbe tüzeltek, hogy a lázongó sokaságot visszavonulásra bírják, de a tömeg ködöbálással felelt, mire a csendőrök közibük löttek. Négy meghalt, huszan súlyosan megsebesültek.

VASUT-ÜGYEK.

Magy. kir. államvasutak.

A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint f. évi október hó 20-ától kezdve a torontáli h. é. vasutak vonalain közlekedő, Nagy-Becskekerekről 1 óra 34 perczkor éjjel induló, Verseczre 5 óra 10 perczkor reggel érkező és a Verseczről 7 óra 10 perczkor este induló Nagy-Becskekerekre 10 óra 46 perczkor éjjel érkező, továbbá a Nagy-Becskekerekről 10 óra 4 perczkor éjjel induló, Pancsovára 1 óra 10 perczkor éjjel érkező és a Pancsováról 2 óra 35 perczkor éjjel induló, Nagy-Becskekerekre 5 óra 40 perczkor reggel érkező éjjeli személy-vonatok forgalmon kívül helyzetnek. Budapest, 1894. október 15. Az igazgatóság. (Utánnomat nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

A nyugotmagyar-osztrák vasuti kötelék II. rész, 1. díjzabási füzetéhez f. é. november hó 1-én életbelépő I. sz. pótlékban a 29. lapon foglalt III. sz. kiv. díjzabásnál Szt.-Lőrincz-Bécs á. v. t. (helyben) viszonylatra vonatkozó a) alatti díjtétel 226 fillérről 266 fillérré helyesbítettik. Budapest, 1894. október 28-án. A magy. kir. államvasutak igazgatósága, egyszersmind a többi köteleki vasutak nevében is. (Utánnomat nem díjaztatik.)

Magy. kir. államvasutak.

„A magy. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a kaposvár-mocsoládi h. é. vasuton fekvő „Aszaló“ állomás neve, kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur ó nagyméltósága rendeletéből, Somodor-Aszalóra változtatott.“ Budapest, 1894. szeptember 25. Az igazgatóság. (Utánnomat nem díjaztatik.)

Nagybecskerekéi városi színház.

Bérlet szünet.

Idény-előadás 19.

Kedden, 1894. november 6-án:

MONGODIN UR FELESÉGE.

Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Blum és Raul Toche. Fordította francziából Fenyeri M. (Rendező: Könyves.)

S z e m é l y e k:

Mongodin	—	—	—	Ferenczy F.
Rosalie, neje	—	—	—	Köviné Julia
Lucienne, Rosalie unokahuga	—	—	—	Kápolnai Irén
Monteplat Clorinda	—	—	—	Holéczy Ilona
Fougerolles Robert, festő	—	—	—	Könyves Jenő
Raboteu Savinnien, egyleti titkár	—	—	—	Szébeny A.
Berneret	—	—	—	Kövi Ede
Francios, Mongodin inasa	—	—	—	Delli Henrik
Kerületi prefekt	—	—	—	Lágh Jenő
Csendőrkapitány	—	—	—	Kiss J.
Városi tanácsos	—	—	—	Hernády J.
Dela Bute Moeneaux asszony	—	—	—	Kádas M.
Lévadó asszony	—	—	—	Folytényi R.
Pelussin asszony	—	—	—	Berkes Etel
Chamberloche asszony	—	—	—	L. Barsi Vilma

Történet: Alenconban, az 1-ső és 3-ik felvonás Mongodin-nál. A 2-ik Fougerolles fetső termében.

Kezdeté fél 8 órakor.

Holnap szerdán szinre kerül: „A három testőr.“

Felelős szerkesztő: Dr Brájler Lajos.

H i r d e t é s e k.

519. sz. b. v. 1894.

(793-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a török becssei tekintetes kir. járásbíróóság 1478. polg. 1894. sz. végzése által a n. becskeréki takarékos és előleg egyet mint részvénytársaság végrehajtó javára Boberity Gyurka s Miadon aracsi lakosok ellen 700 frt tőke, ennek 1893. év december hó 6. napjától számítandó 6% kamatai s eddig összesen 49 frt 64 kr perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 464 frtra becsült lovak, kocsik, birka, sertés és egyebekből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 5022. polg. 1894. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Aracson a község házában leendő eszközésére 1894. évi november hó 8-ik napjának d. u. 2 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török Becsén 1894. évi október hó 20. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

829. szám b. v. 1894.

(794-1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a török-becssei kir. járásbíróóság 3360. polg. 1889. számú végzése által a Szepesi XVI városi takarékpénztár mint végrehajtó javára Boberity Milán aracsi lakos ellen 700 frt tőke, ennek 1887. év november hó 21. napjától számítandó 8% kamatai s eddig összesen 41 frt 12 kr. perköltség erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1055 frtra becsült 4 ló, 2 tehén és 80 birkából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 4431. polg. 1894. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Aracson a község házában leendő eszközésére 1894. évi november hó 21. napjának délelőtti 11 órája határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Kelt Török-Becsén, 1894. október hó 16. napján.

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

2472. szám.

(632-3.3)

Pályázati hirdetmény.

Torontál vármegye tk. törvb. bizottsága a községi képv. test. által 27 kgy. ex. 1892. számú határozattal elfogadott „községi rendőrség“-re vonatkozó szabályrendeletét 1049. kgy. 27339/1894. számú b. határozatával jóváhagyta; mindezeknél fogva az alábbi állomások pályázat útján betöltenek, és pedig: 1) egy rendőr őrzetési, 2) két lovas rendőri és 3) 14 gyalog rendőri állás:

A rendőr őrzetési évi fizetése készpénzben 400 frt, lóállományban 200, frt összesen 600 frt, és két rendbeli ruházat.

A lovas rendőr évi fizetése 288 frt, lóállományban 100 frt, összesen 388 frt és két rendbeli ruházat.

A gyalog rendőrök évi fizetése 288 frt és két rendbeli ruházat.

A fegyvereket stb. a község állítja elő.

Felhivatnak mindazok a kik ezen állásokat elnyerni óhajtják, hogy a következő okmányokkal felszerelt 50 kros bélyeggel ellátott kérvényeiket alólírott községi jegyzőnél f. évi november hó végéig benyújtsák.

a) hogy magyar állampolgár és hogy b) védkötelezettségének megtefelelt, c) keresztlevél, d) erkölcsi vagyoni bizonylat, e) orvosi bizonylat, — ezenkívül igazolni tartozik, hogy írni s olvasni tud, s az itt divó nyelveken kívül a magyar nyelvet is tudja valamiként, f) az őrzetéstől megkivántatik, hogy a magyar nyelvet szó és írásban teljesen bírja és hogy az előírt írásbeli teendőket önállóan végezni képes.

Előnyben részesülnek az 1873. évi II. t. cz. által kedvezményezett altisztek és állami rendőrök, valamint a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyének.

Kelt Perlaszon, 1894. évi október hó 1-én.

Ivánovits,
jegyző.

Mirkov,
biró.

9832 sz. tkvi 1894.

(802-1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy **Kremser János** végrehajtónak **Nikity Gyóka** végrehajtást szenvedett elleni 336 frt és 336 frt tőke, ezeknek 1894. évi ápril hó 6 ik napjától számítandó 6% kamatai, $\frac{1}{2}$ százalék váltódj és 73 frt 11 kr eddigi, ugy 15 frt 36 kr jelenleg megállapított árverés kérésű költség iránti végrehajtási célból a módosi kir. járásbíróóság területéhez tartozó s a szerb párdányi 185. sz. tljkvben A. I. 1018. szám a. 311—312/b hrszámú ház 391 $\frac{1}{2}$ □ öl területű udvar és kerttel valamint ugyanazon tljkvben 883/b, 950/a, 1398/b, 1440/a, 1760/a, 1921/b, 2044/a és 2192/a hrszám a. és 50 hold 200 □ öl területű szántó 1173 frt kikiáltási árban, végül az ugyanazon tljkvben A. 2. sorsz. 2628/a. hrsz. a. 200 □ öl területű szőlőre 22 frt kikiáltási árban az árverést elrendeli s annak foganatosítására 1895. évi január hó 11. napjának d. e. 10 óráját Szerb-Párdány község hivatalos helyiségében az alábbi feltételek mellett kintüzi.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár, a melyen alól is az árverésre kintüztött ingatlan eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% vagyis 117 frt 30 kr; illetve 2 frt 20 krt az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy az 1881:60. t. cz. 42 §. megjelölt árfolyammal és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt Igazságügyminiszteri rendelet 8. §. óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881:60 t. cz. 170. §. a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Módoson, 1894. évi október hó 18-án a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.
Dr. Hodossy,
kir. jbró.

10060. szám tkvi 1894.

(803-1.1)

Árverési hirdetmény.

A módosi kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhirrre teszi, hogy **dr. Vég Lajos** végrehajtónak **Tóth István** végrehajtást szenvedett elleni 50 frt tőke ezeknek 1893. évi június hó 12-ik napjától számítandó 6% kamatai, 11 frt 15 kr eddigi, ugy 6 frt 40 kr jelenleg megállapított árverés kérésű költség iránti végrehajtási ügyében a módosi kir. jbróság területéhez tartozó 6-teleki 9 sz. teljkvben A. I. 10—15 sor és 227—228/a 254/a 328/a 409/a/1, 461/a és 520/a hrszám a. s 4 hold 800 □ öl területű szántóra 589 frt kikiáltási árban az árverést elrendeli s annak foganatosítására 1895. évi január hó 11-ik napjának d. e. 10 óráját Ó Telek község hivatalos helyiségében az alábbi feltételek mellett kintüzi.

1. Kikiáltási ár a fentebb kitett becsár a melyen alól is az árverésre kintüztött ingatlan eladatni fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% vagyis 58 frt 90 kr az árverés megkezdése előtt készpénzben vagy 1881. 60. t. cz. 42. §. megjelölt árfolyamban és az 1881. évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyi rendelet 8. §. óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, avagy 1881. 60. t. cz. 170. §-a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Módoson, 1894. október 18-án a kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. Hodossy
kir. jbró.

A néhai Heufeld Samu-féle házban két lakás három illetőleg négy szobából és megfelelő mellékkelhelyiségekkel azonnal kiadó. Közelebbit e lap kiadóhivatalában megtudhatni.

(801-12.1)

Hirdetések

felvétetnek

e lap kiadóhivatalában.

Telefon 35. szám.

Telefon 35. szám.

Kurländer Imre

Nagy-Becserek, Korona-utcza 585. szám, a gőzmalommal szemben.

Legjobb minőségű

száraz tűzifa.

Szagtalan valódi

POROSZ KÖSZÉN

a Wildensteinsegen-Richterhof-féle bányákból hőtartalom és minőségre nézve a szárazföld minden egyéb kőszénét felülmulja.

(784-60.3)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskerekén.